

Warszawa, dnia 26 stycznia 2022 r.

Poz. 175

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 20 stycznia 2022 r.

w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Schronisko dla zwierząt, zwane dalej „schroniskiem”, powinno być zlokalizowane w odległości co najmniej:

- 1) 150 m, mierzonej jako najkrótszy odcinek od obiektów budowlanych schroniska do:
 - a) budynków mieszkalnych,
 - b) obiektów użyteczności publicznej,
 - c) zakładów utrzymujących zwierzęta zarejestrowanych lub zatwierdzonych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przemożnych chorób zwierząt oraz zmieniającym i uchylającym niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz. Urz. UE L 84 z 31.03.2016, str. 1, z późn. zm.²⁾),
 - d) zakładów, w których prowadzi się działalność w zakresie:
 - produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego,
 - wytwarzania pasz,
 - określonym w art. 23 ust. 1 lit. a lub art. 24 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.³⁾),
 - e) rzeźni,
 - f) ogrodów zoologicznych,
 - g) ośrodków rehabilitacji zwierząt,
 - h) azyli dla zwierząt;

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1950).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 57 z 03.03.2017, str. 65, Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 137 z 24.05.2017, str. 40, Dz. Urz. UE L 272 z 31.10.2018, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 48 z 11.02.2021, str. 3.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 276 z 20.10.2010, str. 33, Dz. Urz. UE L 216 z 14.08.2012, str. 3, Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 86, Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 137 z 24.05.2017, str. 40, Dz. Urz. UE L 130 z 28.05.2018, str. 11, Dz. Urz. UE L 294 z 21.11.2018, str. 44 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019, str. 1.

2) 500 m, mierzonej jako najkrótszy odcinek od obiektów budowlanych schroniska do ujęć wody przeznaczonych do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

2. Wymagań, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się:

- 1) w odniesieniu do odległości schroniska od budynków, obiektów, zakładów, rzeźni, ogrodów zoologicznych, ośrodków rehabilitacji zwierząt, azyli dla zwierząt lub ujęć wody, o których mowa w ust. 1, które powstały, zostały zarejestrowane lub zatwierdzone lub zostały zlokalizowane po rozpoczęciu prowadzenia działalności przez schronisko;
- 2) jeżeli schronisko jest przeznaczone dla maksymalnie 15 zwierząt, przy czym samica – suka lub kotka – z potomstwem przed odsadzeniem jest liczona jako jedno zwierzę.

3. Wymagania, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie stosuje się, jeżeli uzyskano pozytywną opinię hydrologa, przygotowaną na podstawie analiz hydrogeologicznych lub hydrologicznych, dotyczącą wpływu schroniska na jakość ujmowanych wód, z tym że odległość od obiektów budowlanych schroniska do ujęcia wody przeznaczonego do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie może być mniejsza niż 150 m.

§ 2. Teren, na którym jest zlokalizowane schronisko:

- 1) powinien mieć utwardzone drogi komunikacyjne;
- 2) zabezpiecza się ogrodzeniem o wysokości co najmniej 170 cm trwale związanym z gruntem, niemającym elementów stwarzających zagrożenie powstania urazów lub uszkodzeń ciała u zwierząt.

§ 3. 1. W schronisku wyodrębnia się:

- 1) pomieszczenia przeznaczone do:
 - a) wykonywania podstawowych zabiegów leczniczych, wyposażone co najmniej w stół zabiegowy, oświetlenie naturalne lub sztuczne o natężeniu 500 luksów, zamykaną szafkę do przechowywania produktów leczniczych weterynaryjnych i wyrobów medycznych, chyba że takie zabiegi są wykonywane w zakładzie leczniczym dla zwierząt, z którym podmiot prowadzący schronisko zawarł umowę o wykonywanie takich zabiegów,
 - b) izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt,
 - c) utrzymywania zwierząt zdrowych, w tym osobne pomieszczenie dla niekastrowanych samców i samic,
 - d) kwarantanny zwierząt przyjętych do schroniska co najmniej przez 15 dni liczonych od dnia przyjęcia zwierzęcia, pozwalające na ich izolowanie od innych zwierząt oraz zabezpieczające przed przeniesieniem choroby zakaźnej zwierząt do schroniska,
 - e) separacji zwierząt agresywnych,
 - f) utrzymywania młodych oddzielonych od matek,
 - g) utrzymywania samic z oseskami,
 - h) prac administracyjno-biurowych,
 - i) celów socjalnych;
- 2) miejsca przeznaczone do:
 - a) przechowywania produktów leczniczych weterynaryjnych i wyrobów medycznych,
 - b) przechowywania karmy, w których przechowuje się zapas karmy umożliwiający, co najmniej przez 7 dni, zaspokojenie potrzeb żywnościowych zwierząt przebywających w schronisku, chyba że jest zachowana ciągłość dostawy karmy,
 - c) przechowywania środków dezynfekcyjnych,
 - d) wydawania zwierząt ze schroniska,
 - e) składowania odchodów zwierząt.

2. W pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, f oraz g, zapewnia się temperaturę nie niższą niż 16°C.

3. Przed wejściami do pomieszczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b i d, wykłada się maty dezynfekcyjne, przy czym wyłożone maty powinny mieć szerokość nie mniejszą niż szerokość danego wejścia, a długość – nie mniejszą niż 1 m.

4. W schronisku zapewnia się wybieg dla psów, o powierzchni nie mniejszej niż 100 m², z dostępem do trawnika oraz materiałów i przedmiotów absorbujących uwagę psów, pozwalający na socjalizację psów i realizację zachowań właściwych dla tego gatunku.

5. Wymagania, o którym mowa w ust. 4, nie stosuje się, jeżeli schronisko jest przeznaczone dla maksymalnie 35 psów, przy czym samica – suka – z potomstwem przed odsadzeniem jest liczona jako jedno zwierzę.

6. Każdemu psu zapewnia się wyjście na wybieg lub spacer nie rzadziej niż 2 razy w tygodniu, przy czym tego wymagania można nie stosować do psów lękliwych i agresywnych, suk ze szczeniętami, szczeniąt, psów podlegających kwarantannie oraz psów, w odniesieniu do których ograniczenie wyjścia na wybieg lub spacer wynika z zalecenia lekarza weterynarii.

7. W pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b–g, zwierzętom zapewnia się możliwość swobodnego poruszania się, ochronę przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi oraz stały dostęp do wody spełniającej wymagania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

8. Minimalne warunki, jakie powinny spełniać pomieszczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b–g, w których są utrzymywane psy i koty, są określone w załączniku do rozporządzenia.

9. Zwierzęta w schronisku karmi się co najmniej raz dziennie karmą właściwą dla danego gatunku zwierząt.

§ 4. Schronisko wyposaża się w urządzenie chłodnicze do czasowego przetrzymywania zwłok zwierząt przed przekazaniem ich do zakładu prowadzącego działalność w zakresie unieszkodliwiania zwłok zwierząt, z którym podmiot prowadzący schronisko zawarł umowę o wykonywanie takich usług.

§ 5. 1. Ściany, podłogi i drzwi w pomieszczeniach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. a–g, wykonuje się:

- 1) z trwałych materiałów:
 - a) umożliwiającymi mycie i odkażanie,
 - b) niepowodujących urazów lub uszkodzeń ciała u zwierząt;
- 2) w sposób uniemożliwiający ucieczkę zwierząt.

2. W schronisku pomieszczenia i kojce, w których są utrzymywane zwierzęta, w tym urządzenia do pojenia i karmienia, czyszczy się co najmniej raz dziennie.

3. W schronisku przeprowadza się dezynsekcję pomieszczeń:

- 1) o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. b i d, po każdym opuszczeniu pomieszczenia przez zwierzę;
- 2) innych niż te, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. b i d, w których przebywają zwierzęta, nie rzadziej niż raz na miesiąc.

4. W schronisku przeprowadza się deratyzację co najmniej 2 razy w roku.

§ 6. 1. W schronisku prowadzi się wykaz zwierząt przebywających w schronisku.

2. Wykaz prowadzi się w postaci elektronicznej, z możliwością sporządzenia wydruku.

3. Wykaz zawiera:

- 1) opis zwierzęcia, w tym:
 - a) gatunek,
 - b) wiek oszacowany przez lekarza weterynarii lub technika weterynarii,
 - c) wagę aktualizowaną co najmniej 2 razy w roku,
 - d) płęć wraz z informacją o przeprowadzeniu kastracji,
 - e) maść i znaki szczególne,
 - f) oznakowanie, w tym numer ewidencyjny psa oraz numer wszczepionego transpondera,
 - g) informację o kondycji zwierzęcia w dniu przyjęcia do schroniska;
- 2) datę przyjęcia zwierzęcia do schroniska oraz imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres osoby albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu, które przekazały zwierzę do schroniska;
- 3) informacje o okresie kwarantanny zwierzęcia;
- 4) informacje dotyczące przeprowadzonych u zwierzęcia szczepień i zabiegów diagnostycznych, leczniczych i profilaktycznych, w tym dotyczących zwalczania pasożytów wewnętrznych i zewnętrznych;
- 5) datę kastracji zwierzęcia albo informację lekarza weterynarii o przeciwwskazaniach do wykonania takiego zabiegu;

- 6) datę opuszczenia schroniska przez zwierzę oraz imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres osoby albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu, którym przekazano zwierzę;
- 7) datę śmierci zwierzęcia oraz nazwę, siedzibę i adres podmiotu, któremu przekazano zwłoki zwierzęcia;
- 8) fotografię przedstawiającą głowę, sylwetkę oraz cechy charakterystyczne zwierzęcia, wykonaną w sposób umożliwiający określenie wielkości zwierzęcia;
- 9) numer kojca, w którym przebywa zwierzę, aktualizowany po każdym przemieszczeniu zwierzęcia.

4. Zwierzęta wydaje się ze schroniska wraz z wypisem z wykazu zawierającym informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3–6.

5. Kopię wypisu, o którym mowa w ust. 4, przechowuje się w schronisku przez 3 lata od dnia wydania zwierzęcia ze schroniska i udostępnia organom Inspekcji Weterynaryjnej do celów kontrolnych.

§ 7. 1. Zwierzętom przebywającym w schronisku zapewnia się:

- 1) całodobową opiekę sprawowaną przez osobę przeszkoloną w zakresie postępowania ze zwierzętami oraz przepisów o ochronie zwierząt;
- 2) opiekę weterynaryjną, co najmniej w zakresie:
 - a) kontroli stanu zdrowia,
 - b) leczenia i profilaktyki, w tym:
 - szczepienia psów przeciwko parwowirozie, parainfluenzie i nosówce oraz aktualizacje tych szczepień, zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii,
 - szczepienia kotów przeciwko:
 - wściekliznie co 12 miesięcy,
 - panleukopenii, herpeswirozie i kaliciwirozie oraz aktualizacje tych szczepień, zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii,
 - c) zwalczania pasożytów wewnętrznych i zewnętrznych.

2. W schronisku zatrudnia się osobę lub zawiera się umowę o świadczenie usług z osobą, która odpowiada za przestrzeganie przepisów w sprawie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt oraz przepisów o ochronie zwierząt, posiadającą wykształcenie w zawodzie technik weterynarii lub wykształcenie wyższe na kierunku weterynaria lub zootechnika i co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe w pracy ze zwierzętami.

3. Wymagania, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się, jeżeli schronisko jest przeznaczone dla maksymalnie 35 zwierząt, przy czym samica – suka lub kotka – z potomstwem przed odsadzeniem jest liczona jako jedno zwierzę.

4. W schronisku zapewnia się przeprowadzenie kastracji dojrzałych płciowo:

- 1) psów i samic kotów po upływie kwarantanny, a przed upływem 8 miesięcy liczonych od dnia ich przyjęcia do schroniska;
- 2) kocurów przed ich wydaniem ze schroniska.

5. W schronisku prowadzi się ewidencję wyprowadzeń psów na wybiegi lub spacer.

6. Ewidencja, o której mowa w ust. 5, zawiera co najmniej imię i nazwisko osoby wyprowadzającej psa na wybieg lub spacer, numer ewidencyjny psa oraz datę wyprowadzenia psa na wybieg lub spacer.

7. Ewidencję, o której mowa w ust. 5, prowadzi się w formie elektronicznej, z możliwością sporządzenia wydruku.

§ 8. 1. Dane osobowe pozyskane w związku z prowadzeniem wykazu, o którym mowa w § 6 ust. 1, oraz ewidencji, o której mowa w § 7 ust. 5, są przetwarzane i udostępniane organom Inspekcji Weterynaryjnej do celów kontrolnych.

2. Dane obejmujące imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres osoby lub nazwę, siedzibę i adres podmiotu, którym przekazano zwierzę, przechowuje się w schronisku przez 3 lata od dnia wydania zwierzęcia ze schroniska.

3. Dane obejmujące imię i nazwisko osoby wyprowadzającej psa na wybieg lub spacer, które znajdują się w ewidencji, o której mowa w § 7 ust. 5, przechowuje się w schronisku do dnia wydania tego psa ze schroniska.

§ 9. 1. W schronisku zapewnia się, że psy i koty przyjęte do schroniska niemające oznakowania zostaną oznakowane transponderem, zgodnym z normą ISO 11784 „Radiowa identyfikacja zwierząt – Struktura kodowa” i wykorzystującym technologię HDX lub FDX-B oraz umożliwiającym odczytanie danych przez czytnik zgodny z normą ISO 11785 „Charakterystyka protokołu transmisji”.

2. Oznakowanie, o którym mowa w ust. 1, wykonuje się nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia kwarantanny, chyba że lekarz weterynarii zaleci inaczej.

3. Informacje o oznakowaniu, o którym mowa w ust. 1, wprowadza się do bazy danych zwierząt towarzyszących wraz z podaniem nazwy, siedziby i adresu schroniska, do którego przyjęto zwierzę.

§ 10. Schronisko, które wysyła zwierzęta do państwa członkowskiego Unii Europejskiej innego niż Rzeczpospolita Polska, powinno spełniać wymagania określone w pkt 2 i 3 w części 5 załącznika I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2035 z dnia 28 czerwca 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zakładów utrzymujących zwierzęta lądowe i wylęgarni oraz identyfikowalności niektórych utrzymywanych zwierząt lądowych i jaj wylęgowych (Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 115, z późn. zm.⁴⁾).

§ 11. W przypadku schronisk, które rozpoczęły działalność przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, wymagania, o których mowa w § 1 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, uznaje się za spełnione, jeżeli te schroniska zostały zlokalizowane zgodnie z przepisami dotychczasowymi.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.⁵⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *H. Kowalczyk*

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 191 z 16.06.2020, str. 3, Dz. Urz. UE L 267 z 14.08.2020, str. 6, Dz. Urz. UE L 366 z 04.11.2020, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 438 z 08.12.2021, str. 38.

⁵⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz. U. poz. 1657), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 916).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia 20 stycznia 2022 r. (poz. 175)

**MINIMALNE WARUNKI, JAKIE POWINNY SPEŁNIAĆ POMIESZCZENIA, O KTÓRYCH MOWA W § 3 UST. 1
PKT 1 LIT. B–G ROZPORZĄDZENIA, W KTÓRYCH SĄ UTRZYMYWANE PSY I KOTY**

1. Minimalne warunki, jakie powinny spełniać pomieszczenia, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. b–g rozporządzenia, w których są utrzymywane psy:

- 1) psy utrzymuje się pojedynczo lub w grupach złożonych z maksymalnie 6 zgodnie żyjących zwierząt, z wyjątkiem suk ze szczeniętami oraz całych miotów szczeniąt w liczbie większej niż 6, których nie należy rozdzielać;
- 2) w kojcu zewnętrznym lub nieogrzewanym pomieszczeniu umieszcza się budy o wielkości i w liczbie umożliwiającej wszystkim psom jednoczesne schronienie i wypoczynek;
- 3) budy i podesty wykonane z drewna zabezpiecza się środkami impregnującymi, nieszkodliwymi dla zwierząt;
- 4) w ogrzewanych pomieszczeniach i ogrzewanych kojcach wewnętrznych zapewnia się legowiska;
- 5) zwierzęta agresywne utrzymuje się pojedynczo;
- 6) kojec suki ze szczeniętami wyposaża się w dodatkowy przedział lub półkę spoczynkową, umożliwiające suce czasową separację od szczeniąt;
- 7) karmiącej suce ze szczeniętami zapewnia się powierzchnię równą powierzchni przeznaczoną dla pojedynczego psa o identycznej masie ciała, zgodnie z wielkościami określonymi w pkt 8;
- 8) minimalna powierzchnia dla psów w kojcu, z wyjątkiem powierzchni zajętej przez legowisko lub budę, wynosi:

Masa ciała psa (kg)	Minimalna powierzchnia na jednego psa (m²)	Minimalna powierzchnia dodatkowa na każdego kolejnego psa w przypadku utrzymywania w grupie (m²)	Minimalna wysokość pomieszczenia (m)
< 20	4	2	1,7
20–30	6	3	1,7
> 30	8	4	1,7

2. Minimalne warunki, jakie powinny spełniać pomieszczenia, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. b–g rozporządzenia, w których są utrzymywane koty:

- 1) minimalna powierzchnia dla dorosłego kota w jednym pomieszczeniu powinna wynosić 1,5 m², z wyjątkiem powierzchni zajętej przez legowisko; pomieszczenie to wyposaża się w półkę spoczynkową o powierzchni 0,5 m²;
- 2) dla każdego dodatkowego dorosłego kota dodaje się 0,75 m² powierzchni oraz dodatkowo półkę spoczynkową o powierzchni 0,5 m²;
- 3) pomieszczenie powinno mieć co najmniej 2 m wysokości;
- 4) minimalna powierzchnia, na której utrzymuje się samice z młodymi, jest taka sama jak przestrzeń dla pojedynczego dorosłego kota, z tym że powierzchnię tę zwiększa się stopniowo tak, aby do 4. miesiąca życia kocięta zostały przeniesione do pomieszczeń, których powierzchnia odpowiada wartościom określonym w pkt 1 i 2;
- 5) pomieszczenie wyposaża się w legowiska, kuwety na odchody oraz przedmioty służące do wspinania się i ścierania pazurów;
- 6) miejsca karmienia i miejsca, w których są umieszczone kuwety, są oddalone od siebie o co najmniej 0,5 m; tych miejsc nie zamienia się względem siebie;
- 7) w przypadku utrzymywania w jednym pomieszczeniu do 4 dorosłych kotów zapewnia się 1 kuwetę na każdego kota; w przypadku utrzymywania w jednym pomieszczeniu więcej kotów niż 4 zapewnia się dodatkowo 1 kuwetę na każde 2 kolejne koty;
- 8) w okresie kwarantanny lub w przypadku potrzeby izolacji, separacji lub podczas leczenia dopuszcza się utrzymywanie kotów w klatkach, jeżeli klatka, w której jest utrzymywany kot, ma nie mniej niż 70 cm długości, 60 cm szerokości oraz 60 cm wysokości, chyba że lekarz weterynarii zaleci inaczej.